

ДВНАДЕСЕТИ МЕЖДУНАРОДЕН ЕСЕНЕН НАУЧНО-ОБРАЗОВАТЕЛЕН ФОРУМ „СЪВРЕМЕННОТО ОБРАЗОВАНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ – ТРАДИЦИИ И ИНОВАЦИИ“

Доц. д-р Катя Гетова

*Департамент за информация и усъвършенстване на учители –
Софийски университет „Св. Климент Охридски“*

Резюме. В катедра „Хуманитарно образование“ на Департамента за информация и усъвършенстване на учители на СУ „Св. Климент Охридски“ е установена дългогодишна традиция в провеждането на есенния международен научно-образователен форум. Участниците във форума са предимно педагози от цялата страна и чужбина, като за много от тях тази изява е традиционен, професионален обмен на опит и иновации в областта на образованието и педагогиката посредством надграждане, обогатяване и актуализация на знания, умения и идеи. Всяка година форумът следва установена тенденция в актуализация на тематиката в областта на педагогиката.

Ключови думи: педагози; форум; обмен на опит; педагогика

Дванадесетият международен есенен научно-образователен форум се проведе на 21 октомври в зала 1 на Ректората на СУ „Св. Климент Охридски“ и огледалната зала на Софийския университет. Форумът е поредно издание на ежегодния научно-образователен форум, който е част от Климентовите дни на Софийския университет. Целта на форума е чрез участието на широк кръг учени и педагогически специалисти, експерти в образованието, представители на синдикални и неправителствени организации да се анализира, представи и мултиплицира визията за съвременното образование и квалификацията на учителите в следните тематични направления: европейска интеграция и образователни политики; държавна политика и образователни стратегии; съвременна парадигма на образованието – ключови акценти и параметри; квалификация на педагогическите кадри – състояние, проблеми, перспективи; ценностни ориентации и компетентности

на педагога – личностно ориентирано обучение в условията на педагогическото пространство.

В рамките на форума бе проведено ателие по изкуствата с модератор доц. д-р Савчева и XVI конкурс за образователни продукти в категориите технологии, наука, изкуства и спорт за учители, директори, експерти от РУО и педагогически специалисти с модератор ас. Здравка Костадинова.

Докладите от форума бяха обединени в две глобални тематични направления (панели): първи тематичен панел – „Взаимодействие между училище и университет – иновации в образованието“, и втори тематичен панел – „Европейска интеграция и образователни политики и квалификация на педагогическите кадри – състояние, проблеми, перспективи“, с модератор ас. Здравка Костадинова.

Форумът бе открит от директора на ДИУУ проф.д.н. Димитър Веселинов, който приветства участниците и пожела успешна и ползотворна работа. Приветствено слово представи и д-р Ринад Кошербаев от името на ректора на Казахския национален педагогически университет.

В пленарното заседание бяха изнесени доклади – „Видове жанрове изобразителни изкуства в художественото образование на учениците от средното училище“ (доц. д-р Мариета Савчева) и „Педагогическо взаимодействие – учител – дете – родител“ (доц. д-р Катя Гетова).

В първия панел бяха представени доклади, които разглеждаха взаимодействието между училището и университета, като акцентираща на иновационните аспекти. Във втория панел докладите интерпретираща аспектите на европейската интеграция и образователните политики, като акцентираща на състоянието, проблемите и перспективите на квалификацията на педагогическите кадри.

Обобщението по секции бе в следните насоки.

– Съвременното образование се отличава с динамични промени, обусловени предимно от развитието на информационните и комуникационните технологии, които определят спецификата и характеристиката на образователните модели в педагогическото пространство. Професионалните компетентности, които трябва да притежават съвременните учители, за да могат учениците да се чувстват комфортно в дигиталния и динамично променящ се XXI век, не са константна величина. Тематиката на форума даде възможност да се интерпретират фундаментални въпроси съобразно моделите на образование, теоретичните и практически компетентности на учителя на XXI век.

– Приложението на технологиите и медиите увеличават спектъра на източниците на учене, трансформират традиционните параметри на класната стая, като съчетават онлайн ученето с присъственото учене и учене от опита. Учителите са тези, които трябва да формират у учениците многообразие от знания и грамотности (екологическа, дигитална, здравна, мултикултурна и интеркул-

турна, социална и емоционална, медийна, финансова и предприемаческа, общокултурна, творческа), както и умения за учене и иновации чрез търсене и използване на информация, на различни медии и технологии. Следователно учителите трябва да са компетентни относно съдържателните параметри на горепосочените грамотности и умения, както и методическите изисквания за тяхното формиране.

– Форумът очерта спецификата и своеобразието на характеристиката на съвременния профил на учителя съобразно парадигмата на образователната система у нас. Място в съвременния профил на учителя на XXI век има и изследователската му компетентност, която е свързана с търсенето, селектирането и използването на информация за образователни цели и за целите на научни проекти, реализирани самостоятелно (за целите на квалификацията и кариерното израстване на учителя) и/или съвместно с учениците. Във всички случаи изследователските умения на участниците в процеса на педагогическото общуване са дигитално обусловени, тъй като част от информацията е в интернет пространството.

– Професионалната подготовка в университета е само етап от развитието на бъдещия педагог и е стартова позиция на професията. Теоретико-професионалните компетентности у педагога не са константна величина и се надграждат чрез квалификационни форми и обучения. *Една от важните цели на съвременното образование е да се реализира максимално съответствие между изискванията на професията и реалностите на съвременното образование.* В професията на учителя понастоящем настъпва важен преломен момент, породен от изместване на акцента от самия педагогически процес към личността на учителя и неговите професионални качества. В края на XX век учителят е бил централна фигура в учебния процес, призвана да осъществи предаването на знанията и практическия опит на подрастващото поколение, както и на духовните ценности, културното наследство на нацията и етичните норми на обществото. Днес учителят е творческа личност, търсеща решения на предизвикателствата на съвременното образование, възникващи непрекъснато в образователния процес.

– Съвременният учител е генератор и трансформатор на общочовешки ценности, като свобода на мисълта, рефлексия, толерантност към другите народи и култури, естетика, духовност и харизматичност. Адекватно и мобилно прилага мултимедийните средства за обучение, разработва собствени педагогически и възпитателни концепции, търси най-ефективните форми и методи на обучение.

– Професионалната компетентност на учителя е многостранно понятие, включващо в себе си множество компоненти: знания, опит, гъвкаво владение на педагогическата технология, умение да се намерят оптимални средства за въздействие върху ученика с отчитане на неговите потребности, психофизи-

чески възможности и интереси, право на осъзнат избор на начин на дейност и поведение. Следователно под компетентност е логично да разбираме съвкупността от всички знания, умения, навици, практически опит и личностни качества, които са притежание на съвременния педагог във всички степени на образователната система.

Обобщеният компетентностен профил на учителя, който бе изведен на база докладите на участниците във форума, може да бъде използван в масовата практика на педагогическото пространство за идентифициране на необходимостта от повишаване на подготовката и квалификацията на педагогическите кадри. Моделът на съвременния педагог трябва периодично да бъде актуализиран съобразно традициите и иновациите на образователната система.

При официалното закриване на научния форум организаторите и участниците изразиха становище, че моделът на съвременния педагог трябва периодично да бъде актуализиран съобразно традициите и иновациите на образователната система. Съдържателните параметри на тези акценти ще намерят своето логическо продължение на тринадесетия международен есенен научно-образователен форум през есента на 2023 г.

12TH INTERNATIONAL AUTUMN SCIENTIFIC- EDUCATIONAL FORUM “MODERN EDUCATION AND TEACHER QUALIFICATION-TRADITIONS AND INNOVATIONS”

Abstract. In the Department for Information and In-Service Training of Teachers at Sofia University “St. Kliment Ohridski” is established long-standing tradition in holding the autumn international scientific and educational forum. The participants in the forum are mainly educators from Bulgaria and abroad. And for many of them, this event is a traditional, professional exchange of experience and innovations in the field of education and pedagogy, by means of upgrading, enriching and updating knowledge, skills and ideas. Every year, the forum follows an established trend in updating the topics in the field of pedagogy.

Keywords: educators; forum; exchange of experience; pedagogy

✉ **Dr. Katya Getova, Assoc. Prof.**

Department for Information and In-Service Training of Teachers
Sofia University
Sofia, Bulgaria